

Oostenrijk

Zout, sneeuw en Kaiserschmarren

Het Oostenrijkse stadje Hallstatt ligt als een plaatje langs een meer tegen een berghelling geplakt.

Zon is er alleen in de ochtend. Maar de echte sfeer is er 's middags, als de Chinezen weer vertrokken zijn.

Tekst en foto's: Kees Bregman.

De cafébaas veeg de laatste resten sneeuw van zijn terras als wij in de namiddag Hallstatt binnenwandelen. Dat had voor ons niet gehoeven, we zijn hier immers voor de sneeuw. Er is plaats genoeg op het terras aan de Hallstätter See waar de Chinese lampionnen al zijn ontstoken. De namiddagzon schijnt vol op de machtige bergen aan de overzijde van het meer. Wijzelf zitten in de schaduw, en dat geldt na het middaguur voor heel Hallstatt, dat dicht tegen een westelijke rotswand aan is gebouwd. In alle folders staat dan ook dat je het beste 's morgens kunt komen. Daar wordt massaal gehoor aan gegeven, want in het hoogseizoen 'scoort' Hallstatt zo'n 10.000 toeristen per dag. Zoiets als Marken en Volendam tegelijk. En dat is precies de reden waarom wij er nu in de namiddag zijn.

Dagjesmensen

Elke stad met een vermelding op de UNESCO Werelderfgoedlijst weet wat het risico van zo'n lijst is. En als in 2012 jouw stad dan ook nog eens in een Chinees pretpark wordt nagebouwd kun je Chinese toeristen verwachten. Sterker nog: sinds de Disneyfilms van Frozen ook Hallstatt als voorbeeld namen is het hek helemaal van de dam. Naast het stadje verrees een groot parkeerpark voor bussen die af en aan rijden met dagjesmensen. Wie op of in zijn camper over een scootertje beschikt kan daarom beter tot de parkeerplaats aan de noordzijde van het meer rijden en verder naar Hallstatt scooteren. Fietsen op de provinciale weg is levensgevaarlijk. In januari van dit jaar (2020) luidde de burgemeester de noodklok over de recreatiedruk. Een beperking van het aantal bussen? Een verbod op drones? Een toegangsprijs? Voordat die drastische beslissing moest worden genomen kwam de hulp van boven. Wij waren er in de kersttijd eind 2019, en toen al deden geruchten de ronde over een vreemd Chinees virus. Een paar maanden later was er geen Chinees meer te zien bij de souvenirwinkeltjes van Hallstatt. Tsjá...

Anton Pieck huisjes

Met een camper rij je vanuit Salzburg in een klein uurtje naar die al genoemde parking bij Hallstatt. Met de lijnbus duurt datzelfde stuk een uur of twee, maar dat scheelt wel een hoop sores en de rit door het besneeuwde Salzburgerland is zonder meer aangenaam. Een andere optie is de veerboot. Aan de overzijde van de Hallstätter See vertrekt de boot direct naast het treinstation. Menig sfeervolle ochtendfoto van het tegenovergelegen Hallstatt wordt vanaf die boot geschoten. Eenmaal in het stadje aangekomen is het in de winter gemoedelijk slenteren door de besneeuwde straatjes. Jammer is dat men dan net als onze kelner meteen met de sneeuwschuivers uitrukt zo gauw er een paar vlokken vallen, maar alla. Als je ziet met welk schoeisel veel toeristen Hallstatt denken te kunnen bewandelen is dat wel te begrijpen. Het stadje geeft een beetje Dickens-achtig gevoel, zo tussen al die Anton Pieck huisjes. Zeker rond de Kerst. Hallstatt ligt als het ware tegen de bergen gelijmd. Alle huizen staan dicht opeen; zelfs voor het kerkje was nog net plaats. Alsof een onzichtbare hand met een beetje schuiven in de kerstetalage daarvoor nog een plekje vond. Door plaatsgebrek is ook het kerkhof deels in de rotswand uitgehakt. Tot een snuggere doodgraver op het idee kwam om van de overledenen alleen de schedel te bewaren. De St. Michaelskapel fungeert sindsdien als knekelhuis en daar ligt een wonderlijke verzameling van zo'n 1200 schedels, vaak bont beschilderd. Beetje lugubere aanblik. Je oma zal er maar tussen liggen.

Zoutmijnen

Door het centrum van Hallstatt stort een waterval zich met veel kabaal naar beneden. Daaromheen voert een pad, dat naar een paar interessante archeologische vindplaatsen leidt. In het museum bij de kerk lees je de uitleg. Hier liggen ook authentieke werktuigen uit de tijd van de mijnwerkers die hier naar zout zochten. In de naam Salzburg en Salzkammergut zit niet voor niets het woord zout verstoppt. Zout (sel of sal) werd vroeger als betaalmiddel gebruikt, en dat zien we terug in het woord 'salaris'. In de vele zoutmijnen wordt nog steeds zout gewonnen, maar tegenwoordig wordt er vooral goed verdiend aan bezoekers die gehuld in rare beschermende pakken in die mijnen worden rondgeleid. Je zou daarmee tegenwoordig zo in een ic-ruimte worden toegelaten. Zout wordt ook gebruikt in geneeskrachtige baden, en ook daaraan is in deze regio geen gebrek.

Sissi's droompaleis

Het centrum van die zoutbaden is kuuroord Bad Ischl, waar we die ochtend dezelfde toeristenbussen tegenkwamen als later in Hallstatt. De meeste toeristen zijn hier echter niet voor de zoutbaden, maar voor Sissi. Elisabeth Amalie Eugenie van Beieren was haar officiële naam, maar in haar familie stond ze bekend onder haar koosnaam Sissi. Hoewel haar rol in de historie vrij beperkt is, kreeg ze later een bijna mythische status door films, boeken en niet te vergeten de musical Elisabeth, die ook in ons land succesvol was. Echt beroemd werd ze door haar huwelijk in 1854 met keizer Franz Josef I van Oostenrijk/Hongarije, waardoor ze naast koningin van Hongarije ook keizerin van Oostenrijk werd. Een sprookjeshuwelijk. Maar... dat was maar schijn. Sissi had een zwakke gezondheid, was doodongelukkig in haar gouden kooi en haar leven verliep zonder meer tragisch. Zelfs haar dood in 1898 was een tragedie. Tijdens een wandeling langs het meer van Geneve werd ze doodgestoken door een anarchist. Een perfecte dosis drama voor een film dus. De vergelijking met prinses Diana ligt voor de hand, en zelfs actrice Romy Schneider die Sissi zo mooi speelde in de film, had een leven vol ramspoed. Met die kennis loop je toch wat anders door de zalen van het protserige Marmorschlossl, de zomerresidentie van het keizerlijke paar in Bad Ischl.

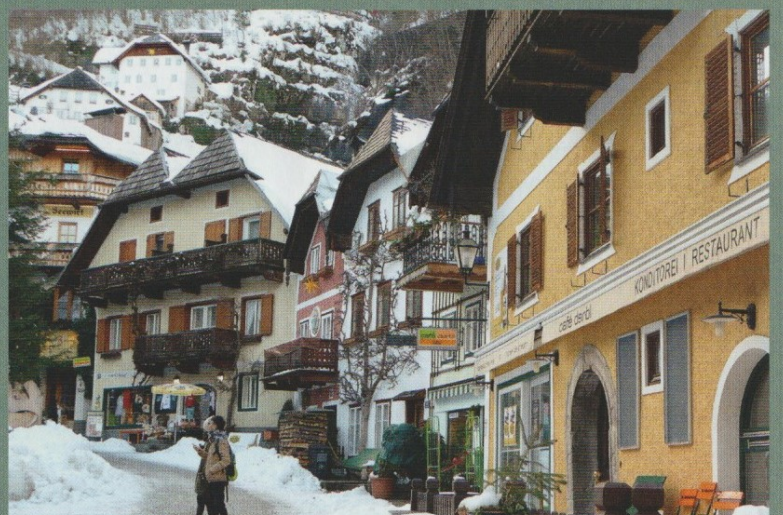

Hallstatt

Het kleine kerkje past in Hallstatt nog net tussen de Anton Pieck huisjes

Aan het eind van de middag is er weinig volk in Hallstatt

Zonnige, brede loipes bij Gosau.

Sneeuwwandelen in Abtenau.

Sneeuwpret

Naast cultuur ben je hier natuurlijk vooral voor de sneeuw en alle pret die daarbij hoort. In de verte gloort het grote Dachstein skigebied, maar dichterbij zijn er in Abtenau, Gosau, Faistenau en op de Postalm aardige kleine skigebieden. Vooral dat laatste gebied is fraai gelegen op een zonnig plateau met afdalingen voor iedereen. Je rijdt met je camper omhoog tot vlak bij de liften en restaurants, en kunt er de hele dag blijven staan. Ronduit perfect zijn in de genoemde plaatsen de loipes voor langlauf liefhebbers. In Faistenau is bovendien een helling waar je in een grote rubberen band naar beneden kunt roetsjen. Dolle pret, en niet alleen voor kinderen. Een geschikte winterplek voor de camper is o.a in Bad Ischl, even ten noorden van Hallstatt. Bij de 'Kaiservilla' van keizerin Sissi is daar ruimte voor zeven campers. Voorts zagen we bij Erlfeld aan de doorgaande weg nr. 162 naar Abtenau een (vrij dure) wintercamping met goede faciliteiten voor campers. Vlak ten noorden van Salzburg is ook een geschikte camperplaats voor 110 campers bij de afrit van de A1. Voordeel van deze plek is dat je meteen de snelweg op kunt om naar een wat verder gelegen skigebied te rijden. Voor wandelaars is er bijna geen mooier wintergebied dan hier in het Salzburgerland. 'Gewoon' wandelen over de paden, of een dagje sneeuw wandelen op die gekke plastic sneeuwschoenen die veel

weg hebben van een verbogen tennisracket. Maar het mooist in deze besneeuwde wereld is toch wel een romantisch ritje met een arrenslee. Getrokken door een paard vol rinkelende belletjes glij je per slee langs de verlichte kerstbomen door het witte paradijs. En dan aan het eind van de dag je tegoed

doen aan een bord 'kaiserschmarren', een voedzaam streekgerecht dat veel weg heeft van een mislukte omelet met poedersuiker en kersenjam. Het ligt als een blok in je maag, en je hoeft de eerste uren niet meer te eten. Maar lekker!

Op een rubber band naar beneden roetsjen in Faistenau.

CAMPERINFO

CAMPERPLAATS

CAMPING

GOLF

Bad Ischl**Wohnmobilstellplatz Kaiservilla, Götzstraße 9, Bad Ischl, Parkplatz "Kaiservilla"****GPS:** N 47.714822° O 13.624706°

Op het parkeerterrein voor de 'Kaiservilla' (van keizerin Sissi) zijn 7 plaatsen voor campers. Goed verlicht, 50 meter van het restaurant, centrum van Bad Ischl ligt aan de overzijde van de rivier. Geen lozen van water mogelijk, wel innemen.

Prijs: €2 per uur, met een maximum van €8 voor een dag. Geen kosten tussen 19.00 en 07.00 uur. Stroom kost €1.

Hallein**Camperplaats Hallstätter See, Schattau 90, Rußbach am Paß Gschütt****GPS:** N 47.59389° O 13.65111°

Aan de Hallstätter See. Parking aan het meer zonder voorzieningen, maar wel slechts 4 km ten noorden van Hallstatt. Fietsen naar Hallstatt is niet mogelijk, scooteren wel.

Prijs: gratis, hele jaar open.**Hallein****Stadscamping, Salzachstraße, Golling an der Salzach****GPS:** N 47.68417° O 13.09500°

Verlichte parkeerplaats alleen voor campers op een eiland in de Salzach, dichtbij afslag 16 van de E55 ten zuiden van Mitterau. Verder geen voorzieningen. Centrum is op 500 meter.

Prijs: gratis, hele jaar open.**Postalm****Parkplatz Postalm, Seydegg 75, Postalm****GPS:** N 47.64889° O 13.43222°

Parking zonder camperservice, maar direct naast de liften van het Postalm skigebied. Restaurant Lienbachhof heeft een gratis toilet en een heerlijk terras aan de piste. Circa 17 km omhoog rijden vanuit Strobl in het dal.

Prijs: gratis, maar de tolweg ernaartoe kost €15 bij de slagboom. Hele jaar open, honden zijn toegestaan.

Salzburg**Reisemobil Stellplatz Salzburg, Carl-Zuckmayer-Straße 26, Salzburg****GPS:** N 47.83583° O 13.05972°

A1 afslag Salzburg Nord. Camperplaats met circa 110 plaatsen. Broodjesservice. Bus 21 rijdt in 20 minuten vanaf de camperplaats naar het centrum van Salzburg (ca. 4,5 km).

Prijs: €22 incl. elektra, warm water, douche, water innemen en lozen. Hele jaar open, verblijfsduur onbeperkt.

Golling a.d. Salzach**Am Freizeit- und Wellnessbad Aqua Salza, Möslstraße 199, Golling an der Salzach****GPS:** N 47.59611° O 13.17333°

Mooi camperterrein in het groen naast een benzinepomp en het wellnesspark van Golling. Camperars krijgen korting op de toegang van het zwembad en de sauna. Dichtbij restaurant, Golling ligt op loopafstand.

Prijs: €12,90 (betalen bij de kassa van het zwembad). Lozen toilet en afvalwater gratis. Hele jaar open.

